

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตร “ก้าวแรกสู่อาจารย์มืออาชีพ” ประจำปี ๒๕๖๕
รุ่นที่ ๓๓ - ๓๔

---

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาจารย์ในอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดสรรทุนการศึกษาระดับปริญญาเอก เพื่อการผลิตและพัฒนาอาจารย์เข้าสู่ระบบอุดมศึกษา เป็นรูปแบบหนึ่งในการพัฒนาอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา การจัดการอบรมหลักสูตรก้าวแรกสู่อาจารย์มืออาชีพ เป็นการดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าปฏิบัติงานในหน้าที่อาจารย์ของผู้รับทุนในโครงการพัฒนาอาจารย์ ซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาแล้ว จำนวน ๓๒ รุ่น ด้วยตระหนักว่าบทบาทของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการบริการทางวิชาการแก่สังคมและการพัฒนาประเทศ รวมทั้งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยคณาจารย์เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันพันธกิจดังกล่าวไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องและรองรับกับความต้องการของสังคม ดังนั้น บทบาทของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษานอกจากจะต้องเป็นผู้สอน ผู้ถ่ายทอดความรู้แล้ว ยังต้องสามารถเป็นผู้ชี้แนะ เพื่อสร้างองค์ความรู้ เน้นการสอนเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ตลอดจนดูแลคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อาจารย์ผู้สอนจึงต้องเป็นทั้งผู้ที่มีความชำนาญทั้งด้านการสอน การวิจัย การบริการชุมชน มีมนุษยสัมพันธ์ และมีการประเมินผลการสอนอย่างเป็นระบบที่สำคัญคือมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพอาจารย์ อันเป็นคุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพ

การปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นลักษณะของ dual profession คือต้องมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ตนเองได้ศึกษาหรือฝึกอบรมมา และต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามคณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ผ่านการฝึกฝนในบทบาทของการเป็นผู้สอนโดยตรง รวมทั้งผู้รับทุนการศึกษา ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานขอใช้ทุนในตำแหน่งอาจารย์หลังสำเร็จการศึกษา โดยมีได้มีการผ่านการฝึกฝนในวิชาชีพอาจารย์อย่างแท้จริง สถาบันอุดมศึกษาเองก็ได้เน้นให้คณาจารย์มีความก้าวหน้าในลักษณะของการเป็นอาจารย์มืออาชีพ แต่มุ่งเน้นความก้าวหน้าในวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ เช่น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น อาจารย์ส่วนใหญ่จึงใช้วิธีการสอนตามประสบการณ์ที่ตนเองได้รับระหว่างการเป็นนิสิตนักศึกษาในศาสตร์นั้น ๆ จึงขาดความชำนาญในวิชาชีพอาจารย์ ทั้งด้านการเขียนวัตถุประสงค์การศึกษาหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบการสอน กระบวนการเรียนการสอน จิตวิทยาการเรียน การออกแบบการวัดและการประเมินผล ถึงแม้ว่าจะมีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันบางแห่งที่จัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ก่อนปฏิบัติการสอนจริง แต่ก็ยังเป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้น ๆ การเรียนการสอนในอดีตที่ผ่านมาจึงมีลักษณะให้ความสำคัญกับอาจารย์ผู้สอนเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันสภาพแวดล้อมและสภาวะการณ์ของโลกเปลี่ยนไป การเปลี่ยนกระบวนทัศน์ด้านอุดมศึกษา ส่งผลกระทบต่อสถาบันอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และสภาวะการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลง การพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาองค์กร โครงสร้างและระบบการทำงานของอาจารย์ให้เป็นอาจารย์มืออาชีพ ตระหนักถึงการพัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานสมรรถนะด้านการสอนของอาจารย์

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับ สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ควอท) จึงได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “ก้าวแรกสู่อาจารย์มืออาชีพ” เพื่อเตรียมความพร้อมให้บุคลากรที่จะทำหน้าที่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาตระหนักถึงบทบาท และหน้าที่ของความเป็นอาจารย์มืออาชีพให้สามารถจัดการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจและมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสริมสร้างอาจารย์ใหม่ในสถาบันอุดมศึกษา ให้มีวิสัยทัศน์ แนวคิดใหม่และองค์ความรู้เกี่ยวกับอุดมศึกษา

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ตระหนักถึงบทบาทและภารกิจของการเป็นอาจารย์มืออาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

๒.๓ เพื่อให้อาจารย์สามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและออกแบบการเรียนการสอนได้

๒.๔ เพื่อให้อาจารย์สามารถจำแนกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทั้งในแง่ของตัวผู้เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และตัวผู้สอน ที่จะทำให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ได้

๒.๕ เพื่อให้อาจารย์สามารถออกแบบทดสอบ การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๖ เพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและสร้างความร่วมมือต่อไปในอนาคต

๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ควอท)

๔. ระยะเวลาและสถานที่

กำหนดจัดอบรม ๒ รุ่น รุ่นละ ๕ วัน ดังนี้

๑. รุ่นที่ ๓๓ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ จังหวัดสงขลา

๒. รุ่นที่ ๓๔ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ จังหวัดสงขลา

๕. ผู้เข้ารับการอบรม

จำนวน ๘๐ คน แบ่งเป็นรุ่นละ ๔๐ คน ประกอบด้วย

๑. คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และในกำกับ (นักเรียนทุนภายใต้โครงการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และอาจารย์ใหม่ในสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้) จำนวน ๒๕ คน

๒. คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ที่สนใจเข้าร่วมรับการอบรม จำนวน ๑๕ คน

๖. งบประมาณ

ค่าลงทะเบียนในการเข้าอบรม คนละ ๑๒,๐๐๐ บาท ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การอบรม ๕ วัน จำนวน ๓๐ ชั่วโมง
- ที่พักโรงแรมในต่างจังหวัด ระหว่างการอบรม ๔ วัน
- อาหารกลางวัน ๕ มื้อ อาหารเย็น ๔ มื้อ และ อาหารว่าง ๙ มื้อ
- เอกสารประกอบการอบรม

๗. หลักฐานของการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยเนื้อหาต่อไปนี้

- What is professional teacher in higher education?
- How do students learn?
- Outcome-based learning
- Writing behavioral objectives
- How to engage students to learning
- Instructional design

- Online learning and blended learning
- Technology-enhanced learning
- How to assess students' learning
- Outcome-based assessment
- Standard setting and Grading
- What is a classroom action research?
- A great teacher ..... inspiring students
- Writing a lesson plan and preparing microteaching
- Microteaching

๘. วิธีการจัดการอบรม

- การบรรยาย
- กิจกรรมกลุ่ม
- การอภิปราย
- การฝึกปฏิบัติ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ อาจารย์ใหม่ในสถาบันอุดมศึกษา มีวิสัยทัศน์ แนวคิดใหม่และองค์ความรู้เกี่ยวกับอุดมศึกษา
- ๙.๒ อาจารย์ตระหนักถึงบทบาทและภารกิจของการเป็นอาจารย์มืออาชีพในสถาบันอุดมศึกษา
- ๙.๓ อาจารย์ตระหนักถึงจิตวิญญาณความเป็นครู
- ๙.๔ อาจารย์สามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ และออกแบบการเรียนการสอนได้
- ๙.๕ อาจารย์สามารถจำแนกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมได้
- ๙.๖ อาจารย์สามารถออกแบบการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๙.๗ อาจารย์ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและสร้างความร่วมมือต่อไปในอนาคต

๑๐. การประเมินผลโครงการ

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม

๑๑. ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการ

- ๑๑.๑ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวนประมาณ ๘๐ คนตามเป้าหมาย
- ๑๑.๒ ผลการประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการอยู่ในเกณฑ์ดี
- ๑๑.๓ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของได้ตามความคาดหวัง